

Difteri, patientinformation 2014-10-01

Patientinformation och förhållningsregler. Smittskyddsläkarnas smittskyddsblad.

Vad är difteri?

Difteribakterier ger en halsinfektion men kan även drabba näsan eller struphuvudet (s.k äkta krupp). Ibland får man en hudinfektion i form av ett sår. Bakterierna bildar ett gift, som kan skada hjärtmuskeln eller nerver med förlamning som följd. Man insjuknar vanligen 2-5 dagar efter smittotillfället. Man kan vara bärare av difteribakterier i svalget eller näsan utan att vara sjuk.

Hur smittar difteri?

För att överföra smitta behövs nära kontakt med sjuk person eller smittbärare. Det sker oftast genom kontakt med saliv, om man delar glas, flaska, matbestick, cigaretter eller motsvarande. Smittan kan också överföras med kyssar eller vid närkontakt med infekterat sår. Det är ovanligt med smitta utanför den allra närmaste vän- eller familjekretsen. Sårdifteri är dock vanligt i tropiska länder, och man kan smittas genom att man får smittat sårsekret i egna sår via till exempel solstolar. Även vaccinerade kan smittas av sårdifteri. Sjukdomen är oftast mindre allvarlig, men kan smitta andra och kan hos dem ge en allvarligare form av difteri.

Vaccination och behandling

Vaccination mot difteri ingår sedan 1950-talet bland barnvaccinationerna. De flesta yngre personer har därför ett gott skydd mot difteri, medan skyddet är sämre hos medelålders och äldre. Det är sällan som någon vaccinerad blir sjuk. Både sjuka personer och friska smittbärare får antibiotika. Efter avslutad antibiotikabehandling tas kontrollprover från svalget och kan man inte hitta bakterierna i två odlingar tagna i följd på olika dagar kan isoleringen och övriga förhållningsregler slopas. Alla som varit i nära kontakt med en smittad person undersöks med odlingar och erbjuds vaccination vid behov.

Förhållningsregler, som du måste följa för att inte smitta någon annan:

- Du måste vara isolerad i hemmet eller på sjukhus medan du är smittsam.
- Du får inte dela matbestick, porslin eller dricksglas med andra.
- Du får inte röka på samma cigarett eller dricka ur samma flaska som andra.
- Du får inte kyssas.
- Vid sårdifteri måste du undvika att andra kommer i närkontakt med sår eller förbandsmaterial.
- Du måste komma på de återbesök och lämna de prover som din läkare bestämmer.

Difteri är en så kallad allmänfarlig sjukdom enligt smittskyddslagen. Du är därför skyldig att följa de förhållningsregler din läkare ger dig och att medverka vid smittspårning som syftar till att hitta smittkällan och andra personer som kan ha blivit smittade. Du kan begära att smittskyddsläkaren i ditt län omprövar förhållningsreglerna. Innan en sådan prövning är klar måste du följa de regler som du fått.